

A BAKONY CSIPKÉSPOLOSKA-FAUNÁJÁNAK ALAPVETÉSE (*HETEROPTERA: TINGIDAE*)

H. HARMAT BEÁTA

Bakonyi Természettudományi Múzeum, Zirc

Abstract: On the *Tingidae* fauna of the Bakony (*Heteroptera: Tingidae*) – The paper contains the data of 47 *Tingidae* species, based on more than 1000 specimens is deposited in the Bakony Mountains. The studied material is preserved in the collections of the Bakony Natural History Museum, Zirc and of the Zoological Department of the Hungarian Natural History Museum, Budapest (marked as MTM in the list).

Bevezetés

Ebben a dolgozatomban a csipkéspoloskák (*Tingidae*) fajainak bakonyi elterjedési adatait közlöm, zömében a Bakonyi Természettudományi Múzeum Heteroptera-gyűjteményének, kisebb részben a Magyar Természettudományi Múzeum Állattárának példányai (MTM), illetve irodalmi adatok alapján. A tanulmány része annak a sorozatnak, amely a Bakony poloskafaunáját mutatja be (HARMAT 1986a, 1989, 1993). Első megjelent dolgozatomban (HARMAT 1986a) részletesen leírtam, kik és milyen formában foglalkoztak a rend kutatásával a Bakonyban, ezért most nem térek ki az egész csoportot érintő irodalomra, csak a csipkéspoloskákkal foglalkozókra.

Legkorábban Horváth Géza, a magyar rovartan egyik nagyja közöl több cikkében is bakonyi adatokat (HORVÁTH 1900, 1905, 1906). VÁSÁRHELYI (1978) csipkéspoloskákról szóló faunafüzetében négy faj konkrét bakonyi lelőhelyét említi, az *Acalypta parvula*-t Badaacsonytomajból, a *Hyalochiton komaroffi*-t és a *Catoplatus horvathi*-t Gyenesdiástról, a *Galeatus maculatus*-t pedig Márkóról. Az utóbbi években több, a Bakonnyal is foglalkozó írásban is jelentek meg csipkéspoloska-adatok, egyik a Loksa-gyűjtemény feldolgozása során született (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a és 2003b), másik Rozner István mindszentkállai összeállítása (ROZNER 2004), de KONDOROSY (2005) a Magyarországra új fajokat ismertető cikkében is szerepelnek bakonyi adatok. Egy korábbi cikkben néhány ide tartozó faj adatait már én is közöltem (HARMAT 1986b, 2001).

Jelen dolgozatomban tehát a család hazánkban élő 66 faja közül a Bakony területén

eddig megtalált 47 faj lelőhelyadatai szerepelnek, több mint 1000 példány alapján. Az adatok zöme, mint már említettem, a Bakonyi Természettudományi Múzeum Heteroptera-gyűjteményéből származik, amelyet a múzeum munkatársain és jómagamon kívül jelentősen gyarapítottak az 1962-ben szerveződött "Bakonykutató-program" résztvevői is. A leggyakrabban szereplők nevét a helykímélés kedvéért rövidítve adom meg:

PAPP Jenő	PJ	Kasper Ágota	KÁ
Tóth Sándor	TS	Harmat Beáta	HB
Kutasi Csaba	KCs	Podlussány Attila	PA

A talajcspadás anyag rövidítése: tcs. Az egynél több példányszámot zárójelben adom meg.

A fajok meghatározásához, az elterjedési- és életmódatatok összegyűjtéséhez főleg VÁSÁRHELYI (1978) és PÉRICART (1983) műveit használtam fel, a fajneveket KONDOROSY (1999) alapján alkalmaztam. A kistájak beosztásánál PAPP (1968) állatföldrajzi munkáját vettem alapul.

Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik a múzeumi példányokat összegyűjtötték, ezzel is lehetővé téve a bakonyi fauna feltárását és e dolgozat elkészülését.

A fajok listája

Campylosteira verna (FALLÉN, 1826) – Egész Európában elterjedt, hazánkban több helyről előkerült, a hegyvidékekről és az Alföldről egyaránt. Általában száraz területeken, mohában találták, bakonyi példányai közül több nedvesebb helyekről származik. – Balatonalmádi (Vörösberény): Kő-hegy (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Bánd: Miklós Pál-hegy (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Hegyesd, 1996. 08. 14. Szásziné Horváth Henrietta; Isztimér: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Nemesgulács: Gulács (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Pula: Kis Sás-tó, 2002. 07. 05. HB, tcs.; Tihany (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Vászoly: Nyelő, 1999. 04. 28. HB.

Acalypta musci (SCHRANK, 1781) – Európai faj, hazánkban sokfelé megtalálták, főleg hegy- és dombvidékeinken. Bakonyi lelőhelyei kizárólag az északi területekre esnek. - Bakony: Hódosér-völgy, 1974. 05. 03. Zombori; Bakonybél: Szarvad-árok (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Farkasgyepű: Tányéros-völgy (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Fenyőfő: Kisszépalma-pusztá, 1990. 06. 16. PA (3); Nemesvita: Köves-tető (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Zirc (?) Pável (MTM).

Acalypta carinata (PANZER, 1806) – Euroszibériai faj, hazánkban csak néhány ismert lelőhelye van, korhadt fatörzseken, mohában található. – Kékkút, Vindornyaszőllős (RÉDEI et al. 2004).

Acalypta platycheila (FIEBER, 1844) – Euroszibériai faj, hazánkban viszonylag ritka. Nedves helyeken él. Első példányai a Bakonyból az öcsi Nagy-tóból kerültek elő 2002-ben. – Fenyőfő (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Öcs; Nagy-tó, 2002. 07. 05. HB, tcs. (2).

Acalypta marginata (WOLFF, 1804) – Euroszibériai faj, hazánkban nem gyakori, de elszórtan sokfelé megtalálható. Bakonyi lelőhelyei eddig szinte kizárólag az alacsonyabban fekvő, melegebb mikroklímájú területekre korlátozódtak. Száraz gyepekben, réteken, legezőkön él. A Litér környéki talajcspadákából (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy) április elejétől július végéig került elő, elsősorban a lejtő-

sztyeppeken, de a sziklagyepeken is él (HARMAT 2001). Nem gyakori, öt év alatt mindössze 18 példányt fogtak a csapdák. – Bakonyszentlászló: Ósfenyves, 1960. 05. 18. Zsirkó (MTM); Balatonalmádi (RÉDEI et al. 2004); Balatonfüred: Kéki-völgy, 2000. 07. 12. - 08. 16. HB, tcs.; Balatonfüred: Nagy-mező, 1978. 05. 07. TS; Fenyőfő: erdeifenyves 1983. 05. 10. PA (3); Fenyőfő (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Isztimér: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1998. 04. 14. HB, tcs.; Kővágóörs, 1978. 04. 23. PA; Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1997. 05. 28. HB, tcs.; Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 25. HB, tcs.; Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1998. 04. 29. HB, tcs.; Tihany (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Vilonya: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 25. HB, tcs.; Zirc, 1886. 06. 07. Horváth G. (MTM).

Acalypta gracilis (FIEBER, 1844) – Euroszibériai faj, hazánkban főleg az Alföldön találták meg. A Bakonyból eddig csak néhány száraz, meleg helyről került elő. A Litér környéki talajcsapdák (Litér: Mogyorós-hegy; Királyszentistván: Ugri-hegy; Vilonya: Külső-hegy) június közepétől augusztus elejéig fogták, az előző fajtól eltérően inkább sziklagyepből, de kisebb számban lejtősztyeppből is előkerült. Ez a faj sem gyakori, öt év alatt mindössze 31 példányt fogtak a csapdák, – egy kivétellel – mind 1997-ben. – Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1997. 07. 09. HB, tcs.; Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep, 1997. 06. 25. HB, tcs. (2); Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep, 1997. 07. 09. HB, tcs. (4); Mindszentkál: Öreghegy, 2001. 06. 23. (ROZNER 2004); Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ; Tihany (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Veszprém, 1881. 09. 20. Horváth G. (MTM); Vilonya: Külső-hegy, sziklagyep, 1997. 06. 25. HB, tcs.; Vilonya: Külső-hegy, sziklagyep, 1997. 07. 09. HB, tcs.

Acalypta parvula (FALLÉN, 1807) – A magas északot kivéve egész Európában megtalálható, hazánkban csak néhány lelőhelye ismert. – Badacsonytomaj, 1931. 07. 22. (?) (MTM); Rédei és Hufnagel a Loksa-gyűjtemény feldolgozása során számos példányát megtalálta: Balatonalmádi (Vörösberény): Kő-hegy; Káptalantóti: Tóti-hegy; Nemesgulács: Gulács; Nemesvita: Köves-tető; Somló-hegy (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Tihany (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a).

Kalama tricornis (SCHRANK, 1801) – Euroszibériai faj, hazánkban is gyakori a száraz, meleg mikroklímájú gyepterületeken. A Bakonyban szinte kizárólag a Balaton-felvidékről került elő. – Badacsonylábdihegy, (?) Szombathy (MTM); Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, erdő, 2001. 08. 25. KCs, tcs.; Keszthely, 1901. 07. Uhl (MTM); Monostorapáti: Halastó, 1981. 09. 24. HB; Őcs: Nagy-tó, 1999. 08. 24. HB; Sóly: Sólyi-erdő, fenyves, 1996. 10. 07. KCs; Sóly: Rácz-úti dűlő, 1996. 07. 17. HB; Tihany, 1930. 06. 20. Horváth G. (MTM); Tihany: Külső-tó, 1983. 08. 26. HB; Tihany: Külső-tó, szőlő, 2001. 06. 02. - 07. 26. KCs, tcs. (2); Tihany: Külső-tó, szőlő, 2001. 08. 10. - 09. 26. KCs, tcs.; Veszprémfajs: Kálvária környéke, 1996. 08. 27. HB; Nagyesztergár: Hosszú-földek, 2005. 06. 24. KCs.

Dictyonota strichnocera FIEBER, 1844 – Szinte egész Európában megtalálható, hazánkban nem gyakori, csak elszórtan került elő. A Bakonyban is a ritka fajok közé tartozik, eddigi lelőhelyei a Balaton-felvidéken és a Déli-Bakonyban találhatók. – Gyulafirátót, 1991. 06. 15. TS; Nagyvázsony: Szíjjártó-rét, Szentes-rét, 2002. 06. 16. HB; Szentbékálla: Kőtenger, 1981. 07. 05. HB; Tihany: Apáti-tető, 2000. 06. 04. KCs (3); Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. Bobor Á. - KÁ; Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB.

Derephysia foliacea (FALLÉN, 1807) – Euroszibériai faj, főként hegyvidékeken található, hazánkban leginkább a középhegységből került elő. Csupán néhány bakonyi adata van, ritka. Ezek közül viszont csak a hárskúti tipikusan hegyvidéki, a többi mind alacsonyabban

fekvő, melegebb terület. Bakonygyiróról 13 példány került elő a csapdázásokkal, mind júniusban és júliusban. – Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, almás, 1999. 07. 27. KCs, törzscsapda; 2000. 06. 29. KCs, törzscsapda; 2000. 06. 29. KCs, tcs. (2); 2000. 07. 27. KCs, tcs.; 2001. 07. 08. KCs, tcs.; Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, erdő, 2000. 06. 15. KCs, tcs. (3); 2000. 06. 29. KCs, tcs. (6); 2001. 07. 08. KCs, tcs. (8); Bazsi, 1982. 06. 30. HB; Hárskút: Ráktanya, 1984. 07. 30. - 31. HB (2); Hegyesd, 1996. 08. 14. Szásziné Horváth Henrietta; Keszthely (HORVÁTH 1900); Nagyvázsony: Kab-hegy, Nyír-tó, 2002. 09. 06. HB, tcs.; Öcs: Nagy-tó, 2002. 07. 24. HB, tcs. (6); Tihany: Külső-tó, 2001. 06. 26. - 08. 10. KCs; Vilonya: Külső-hegy, fenyves, 1997. 07. 09. HB, tcs.

Hyalochiton komaroffi (JAKOVLEV, 1880) – Dél-európai faj, Magyarországon eddig csak két helyen találták, az egyik a Balaton partján fekvő Gyenesdiás. – Gyenesdiás, 1912. Horváth G. (MTM).

Hyalochiton syrmienis (HORVÁTH, 1897) – Európa több országából (Franciaország, Szerbia, Románia, európai Oroszország) és Marokkóból ismerjük. VÁSÁRHELYI (1978) még zárójeles fajként közli. 2001-ben került elő a Keszthelyi-hegységéből. – Várvolgy: Csetényirét, 2001. 06. 22. Szövényi G. (KONDOROSY 2005)

Galeatus maculatus (HERRICH-SCHÄFFER, 1839) – Egész Európában elterjedt, hazánkban ritka. Az irodalom (VÁSÁRHELYI 1978) szerint hazánkban három lelőhelye ismert, közülük az egyik a Bakonyban fekvő Márkó.

Galeatus affinis (HERRICH-SCHÄFFER, 1835) – Elterjedési területe Észak- és Közép-Európa, hazánkban főleg az Alföldön él. Egyetlen bakonyi adata Szigligetről származik. – Szigliget, 1909. 07. Gyórfy (MTM).

Stephanitis pyri (FABRICIUS, 1822) - Palearktikus faj. Hazánkban mindenfelé megtalálható, egyes gyümölcsfákon elszaporodva kártevőként is jelentkezik. – Alsóörs, körtén, 1987. 07. 18. HB; Isztimér: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Keszthely, 1904. 07. Uhl (MTM); Nyírad: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; Pápa, 1898. 10. Wachsmann (MTM); Tihany: Természetvédelmi Órház, 1983. 04. 24. TS (5).

Corythucha ciliata (SAY, 1832) – Amerikából behurcolt faj, Európában 1964-ben, Magyarországon 1976-ban jelent meg. Azóta sokfelé megtalálták, főleg platánon károsít. – Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, almás, 2000. 07. 13. KCs, tcs.; Veszprém: Egry-lakótelep, 1998. 09. 09. HB; Veszprém: Egry-lakótelep 1999. 05. 17. HB.

Elasmotropis testacea (HERRICH-SCHÄFFER, 1830) – Hazánkban ritka euro-mediterrán faj. – Tihany, 1941. 07. 21. Tóth (MTM).

Lasiacantha capucina capucina (GERMAR, 1836) – Csaknem egész Európában megtalálható, Magyarországon mindenfelé elterjedt, polifág. A Bakony kistájai közül legnagyobb példányszámban a Balaton-felvidék száraz gyepterületein találtuk meg, gyakori. – Aszófő: erdőszél, 1971. 01. 26. TS; Balatonalmádi, hegyoldal, 1981. 08. 10. HB; Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (3); Gyepükaján, 1988. 05. 12. HB; Hajmáskér: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (4); Hegyesd: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. HB (2); Hidegkút és Balatonszőlős között, 1996. 08. 07. HB (3); Isztimér: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB (2); Kádárta környéke, 1996. 05. 08. HB; Királyszentistván: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB (5); Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 06. HB; Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 18. HB (2); Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 2000. 08. 03. HB, tcs.; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB; Litér: Mogyorós-hegy, sziklagyep, 1997. 06. 25. HB, tcs.; Márkó: Lótér, 1997. 07. 14. KÁ - Bobor Á.; Mindszentkál: Kopasz-hegy, 2000. 05. 20. (ROZNER 2004); Mindszentkál: Öreghegy, 2000. 04. 23., 2001. 04. 30., 2001.

05. 20., 2001. 06. 23., 2003. 05. 18. (ROZNER 2004); Mindszentkállya: Pap-hegy, 2000. 04. 23 (ROZNER 2004); Nagytárkánypusztá, 1986. 07. 16. HB (2); Nagytárkánypusztá, 1988. 07. 08. HB; Paloznak, 1982. 09. 14. HB; Sólly: Rác-úti dűlő, 1996. 07. 17. HB (4); Szentkirályszabadja: Bagó-hegy, 1996. 07. 24. HB (5); Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. HB (2); Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ; Tihany: Természetvédelmi Őrház, 1983. 04. 24. TS; Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. HB; Vilonya: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 06. HB (3); Vilonya: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 06. KÁ.

Lasiacantha gracilis (HERRICH-SCHÄFFER, 1830) – Elterjedési területe az előző fajhoz hasonló, hazánkban nem túl gyakori. A Bakonyban viszont szinte kizárólag a Balaton-felvidéken találtak meg, de itt elszórtan sok helyen. – Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (5); Balatonfüred: Nagy-mező, 2000. 07. 24. HB; Balatonszőlős, 1996. 08. 07. HB; Gyenesdiás, 1912. Horváth G. (MTM); Hajmáskér: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (2); Isztimér: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Kádárta környéke, 1996. 05. 08. HB; Keszthely, 1904. Uhl (MTM) (2); Királyszentistván: Ugri-hegy, 1997. 06. 06. HB (5); Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep, 1998. 04. 29. HB, tcs.; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB (3); Litér: Mogyorós-hegy, 1997. 08. 06. HB (2); Márkó: Lőtér, 1997. 07. 14. KÁ - Bobor Á. (5); Márkó: Lőtér, 1997. 07. 14. HB - Horváth Á. (6); Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ (4); Tihany, 1930. Horváth G. (MTM); Veszprémfajsz: Kálvária környéke, 1996. 08. 27. HB.

Lasiacantha hermani VÁSÁRHELYI, 1977 – Hazánkból írták le, azóta előkerült Németországból, Csehszlovákiából, a Balkánról, Oroszországból és Szibériából. Ismert tápnövénye az *Asperula tinctoria* L. A Bakonyból már sok helyen megtaláltuk, a hegyvidékeken is, de elsősorban a Balaton-felvidéken, mindig gyepterületeken. – Bakonyszentlászló: Ósfenyves, 1960. 05. 18. Zsirkó (MTM); Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (2); Balatonfüred: Nagy-mező, 2000. 07. 24. HB (3); Csabrendek: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB (2); Fenyőfő, Kurucz-erdő, 2002. 08. 27. HB; Hárskút: Ráktanya, 2000. 05. 11. HB; Hidegkút, 1996. 08. 07. HB (2); Isztimér: Burok-völgy, 1998. 05. 07. HB; Kádárta, 1996. 05. 08. HB (2); Litér: Nyerges-hegy, 2000. 05. 16. HB (3); Monostorapáti: Halastó, 1999. 08. 25. HB (2); Nagyvázsony: Rekesztő-rét, 2002. 06. 24. HB (17); Nagyvázsony: Szíjjártó-rét, 2002. 06. 16. Rechner Sz.; Nagyvázsony: Szíjjártó-rét, 2002. 06. 16. HB (11); Pula: Kis Sás-tó, 2002. 07. 03. HB; Pula: Nagy Sás-tó, 2002. 07. 03. HB; Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB (3); Pécsely: Nagy-rét, lejtősztyepp, 1998. 05. 13. KCs (2); Sólly: Rác-úti dűlő, 1996. 07. 17. HB; Tihany, 1983. 04. 17. PA (MTM); Vászoly: Nyelő, 1999. 04. 28. HB; Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. HB (6); Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 08. 05. HB; Vilonya: Külső-hegy, 1996. 07. 17. HB; Vilonya: Külső-hegy, 1997. 08. 06. HB.

Tingis (Tingis) cardui (LINNAEUS, 1758) – A palearktikus régió nagy részén megtalálható. A Bakonyban elszórtan sok helyen él, szinte minden kistájban előfordul. – Bakonybél, 1996. 08. 09. HB; Fenyőfő, 1985. 06. 05. HB (4); Gyepükaján, 1986. 07. 15. HB; Hajmáskér: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (2); Kádárta környéke, 1996. 05. 08. HB (2); Kádárta: Halastavak, 1996. 05. 08. HB; Keszthely, (?) Horváth G. (MTM); Királyszentistván, 1999. 04. 29. HB; Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 18. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB; Mindszentkállya: Öreghegy, 1996. 05. 04. (ROZNER 2004); Nagyesztergár: Hosszúföldek, 2005. 06. 24. HB; Nagytárkánypusztá, 1986. 07. 16. HB (2); Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; Porva: Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS; Szentimrefalva: nyíres, 1998. 05. 21.

HB; Tihany, 1929. Horváth G. (MTM); Tihany, 1983. 05. 07. PA; Tihany: Csúcs-hegy, 1983. 04. 17. TS; Tihany: Gejzírmező, 1983. 04. 17. TS (3); Tihany: Kiserdő, 1983. 04. 17. TS (2); Várpalota: Nagy-mező, Aszó-völgy, 1996. 05. 08. HB; Zirc: Cigány-domb, 1982. 06. 16. TS.

Tingis (Tingis) ampliata (HERRICH-SCHÄFFER, 1839) – Euroszibériai faj, mely Európa északi és déli területeiről hiányzik. A Bakonyban sokfelé megtalálható, nem ritka. – Bakonybél: Gerence-völgy, 1983. 04. 21. TS; Bakonybél: Som-hegy É-i oldala, 1983. 06. 13. Barta Z.; Bakonycsernye: Kisgyón, 1980. 05. 25. Rozner I.; Balatonfüred: Koloska-völgy, 2000. 05. 24. HB; Balatonfüred: Nyilas-rétek, 1985. 05. 27. HB; Balatonszőlős: Sötét-rét, 1998. 05. 28. KCs (4); Csopak: Kerekedi-öböl, 1996. 04. 29. KCs; Fenyőfő, 1983. 04. 30. PA (3); Fenyőfő: erdefenyves, borókás, 1983. 05. 01. TS; Hárskút: Ráktanya, 2000. 05. 11. HB; Kővágóórs: Kornyi-tó, 1982. 07. 14. TS; Nagyesztergár: Veim-puszta, égeres, 2005. 05. 16. KCs; Németbánya: Vadászház környéke, 1964. 06. 11. - 13. PJ (3); Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 30. HB (2); Olaszfalu: Nyilas, 2005. 05. 16. KCs; Sümeprága: Sarvalykút, 1983. 07. 24. HB (2); Szigliget: Hajóállomás, 1976. 06. 15. TS; Tihany, 1983. 05. 07. PA; Tihany: Kiserdő, 1983. 04. 17. TS; Tihany: Rév, 1973. 05. 23. Soós (MTM); Tihany: Természetvédelmi Órház, 1983. 04. 24. TS; Ugod: Vörös János-séd, 1983. 05. 12. TS (2); Vászoly: Nyelő, 1999. 04. 28. HB; Zalaszentőrs: Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. HB; Zirc (HORVÁTH 1900); Zirc: Fekete-ér, 2005. 05. 11. HB; Zirc: Fekete-ér, 2005. 06. 24. HB; Zirc: Kardosrét, 1983. 04. 20. TS.

Tingis (Tingis) auriculata (COSTA, 1843) – Mediterrán faj, elsősorban a Földközi-tenger környékén terjedt el, hazánkban sokfelé gyakori. A Bakonyban elszórtan több tájegységből előkerült, de nagyobb számban csak a Balaton-felvidéken él. – Bakonyszentkirály: Hegyfő, kaszáló, 1996. 06. 09. KCs; Bakonyszentlászló, 1981. 05. 21. HB; Balatoncsicsó: erdőszél környéke, 1969. 05. 06. - 08. PJ; Csabrendek: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB; Csabrendek: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB; Csopak: Kerekedi-öböl, 1996. 04. 29. KCs; Hajmáskér: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB; Hajmáskér: Sédtől Ny-ra, 1996. 05. 07. HB; Kádárta környéke, 1996. 05. 06. HB; Keszthely, (?) Horváth G. (MTM); Kővágóórs: Kornyi-tó, 1982. 07. 14. TS; Litér: fenyves, 1997. 06. 06. HB; Litér: Bendola-patak nedves rétje, 1996. 06. 06. HB; Mindszentkál: Öreghegy, 1994. 06. 03. - 06., 1996. 05. 04., 2001. 04. 30., 2001. 05. 20., 2001. 06. 23. (ROZNER 2004); Nagyesztergár: Hosszú-földek, 2005. 06. 24. KCs; Nagytárkánypuszta és Tüsképuszta között, 1988. 07. 02. HB (2); Nagyvázsony, Rekesztő-rét, 2002. 06. 19. HB; Porva: Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS (12); Tihany, 1928. 07. 05. Horváth G. (MTM); Tihany, 1983. 04. 17. PA; Tihany, 1983. 07. 07. PA; Tihany: Csúcs-hegy, 1983. 04. 17. TS (4); Tihany: Gejzírmező, 1983. 04. 17. TS (4); Tihany: Gejzírmező, 1984. 07. 07. PA; Tihany: Gejzírmező, 1984. 07. 07. TS; Tihany: Kiserdő, 1983. 04. 12. TS (6); Tihany: Óvár, 1983. 06. 30. HB (3); Tihany: Természetvédelmi Órház, 1983. 04. 24. TS (8); Vilonya: Külső-hegy, lejtősztyepp, 1999. 07. 20. HB - Rechner Sz. (3); Zalaszentőrs: Tátika, 1983. 07. 19. HB.

Tingis (Tingis) crispata (HERRICH-SCHÄFFER, 1838) – Euroszibériai, inkább hegyvidéki faj. Az országban és a Bakonyban is elszórtan sokfelé megtalálható. – Csabrendek: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB (7); Fenyőfő, 1984. 07. 24. HB; Hárskút: Esztergáli-völgy, 1983. 05. 13. TS; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB; Mindszentkál: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. (ROZNER 2004); Mindszentkál: Öreghegy, 2001. 05. 20. (ROZNER 2004); Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; Tihany, 1929. 06. 20. Horváth G. (MTM); Tihany, 1983. 04. 17. PA; Tihany: Kiserdő-tető, 1983. 04. 24. TS; Vinye, 1986. 06. 11. HB (16); Zirc: Akli, 1983. 04. 21. TS.

Tingis (Tingis) grisea GERMAR, 1835 – Ponto-mediterrán faj, hazánkban eddig csak néhány tájegységből került elő. Bakonyi adatai két mediterrán jellegű területünkről származnak. – Balatonalmádi: hegyoldal, 1981. 08. 10. HB (2); Fenyőfő, 1983. 08. 24. HB.

Tingis (Neolasiotropis) pilosa HUMMEL, 1825 – Euroszibériai faj, hazánkban viszonylag gyakori, a Bakonyban is elszórtan többfelé megtalálható. – Ajka: Jókai bánya, 1957. 07. 26. TS (MTM); Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, almás, 2000. 08. 10. KCs, tcs.; Bakonyháza: tölgyes, 2005. 05. 11. HB, tcs.; Csabrendek: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB; Fenyőfő, 1983. 04. 30. PA (2); Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 04. 30. TS; Fenyőfő: Ósfenyves, 1983. 04. 20. TS (2); Fenyőfő: Ósfenyves, 1983. 04. 20. Havasiné; Hajmápuszta: Halastavak, 1972. 05. 19. TS; Kardosrét: Cuha-völgy, 1972. 05. 25. TS; Nagytárkánypuszta, 1986. 07. 16. HB; Öcs: Büdös-tó, 2002. 05. 15. KCs; Öcs: Büdös-tó, 2002. 06. 27. HB (2); Zirc: Kardosrét, 1982. 07. 09. HB (3).

Tingis (Tropidocheila) geniculata (FIEBER, 1844) – Euro-mediterrán faj, az irodalom (VÁSÁRHELYI 1978) szerint hazánkban mindenütt gyakori. A Bakonyból csak néhány lelőhelye ismert, többségében régi gyűjtésekből. – Keszthely, 1904. 07. Uhl (MTM); Nemesvita: Köves-tető (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Pápa, (?) Wachsman (5) (MTM); Pápa, 1897. (?) (MTM); Szentbékállya: Káli-medence, 1973. 04. 07. TS; Tihany, 1929. 07. 27. Horváth G. (MTM).

Tingis (Tropidocheila) reticulata (HERRICH-SCHÄFFER, 1835) – Egész Európában elterjedt, hazánkban is sokfelé megtalálható. A Bakonyból eddig csak két lelőhelye ismert. – Olaszfalu: Alsópere, 1983. 04. 23. TS; Ugod, (?) Wachsman (MTM).

Catoplatus fabricii (STÅL, 1866) – A magas északot kivéve egész Európában előforduló hegyvidéki faj, hazánkban meglehetősen ritka, inkább a hegyekben fogták. A Bakonyban csak néhány helyen találtuk meg. – Bakonyszentlászló, 1981. 05. 21. HB; Hárskút: Esztergáli-völgy, 1982. 07. 03. TS; Németbánya: Vadászház környéke, 1967. 05. 29. - 06. 02. PJ; Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; Zalaszentmihály: Hidegkúti-major 1957. 07. 15. - 18. Zsirkó (MTM); Zalaszentmihály: Vad-tó környéke, 1998. 05. 21. HB.

Catoplatus carthusianus (GOEZE, 1778) – Egész Európában megtalálható, hazánkban és a Bakonyban is sokfelé gyakori faj. – Bakonycsanak: legelő, 1964. 07. 30. PJ; Balatonalmádi: hegyoldal, 1981. 08. 10. HB (2); Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; Balatonfüred: Tamás-hegy, 2001. 06. 02. KCs; Balatonfüred: Tamás-hegy, lejtősztyepp, 2000. 05. 18. Kenyeres Z. (2); Csabrendek: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB; Csabrendek: Tüsképuszta, 1987. 07. 07. - 10. HB (12); Csabrendek: Tüsképuszta, 1988. 06. 30. - 07. 01. HB (17); Eplény: Malomréti-völgy, 1982. 06. 20. TS; Fenyőfő, 1983. 07. 07. HB (4); Fenyőfő, 1985. 06. 05. HB; Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 04. 30. TS; Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA (2); Fenyőfő: Ósfenyves, 1983. 04. 20. TS; Gyepükaján, 1986. 07. 15. HB; Hajmáskér: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (2); Hegyesd: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. HB (4); Kádárta környéke, 1996. 05. 06. HB (2); Királyszentistván, 1999. 04. 29. HB (2); Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 06. HB (2); Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 18. HB (6); Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1997. 05. 28. HB, tcs.; Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1996. 06. 13. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB (3); Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB (5); Mindszentkállya: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. (ROZNER 2004); Mindszentkállya: Öreghegy, 2001. 04. 30., 2001. 06. 23. (ROZNER 2004); Monostorapáti, 1982. 06. 10. HB; Nagytárkánypuszta és Tüsképuszta között, 1988. 06. 30. Szurgyi Zs.; Nagytárkánypuszta és Tüsképuszta között, 1988. 07. 02. - 06. HB (9); Nemesgulács: Gulács (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Sólly: Rác-úti dűlő, 1996. 07. 17. HB (2);

Szentkirályszabadja: Rom-kúti dűlő, 1996. 07. 24. HB; Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 1998. 07. 24. KÁ (3); Tihany: Csúcs-hegy, 1984. 07. 07. TS; Tihany: Gejzírmező, 1984. 07. 07. TS; Tihany: Kiserdő-tető, 1983. 04. 24. TS; Tihany: Külső-tó, 1983. 08. 26. HB (2); Vilonya: Külső-hegy, 1996. 06. 13. HB; Vilonya: Külső-hegy, 1996. 06. 18. HB (4).

Catoplatus nigriceps HORVÁTH, 1905 – Palearktikus faj, Magyarországon nem túl gyakori. Eddig egyetlen bakonyi előfordulása volt ismert (Raposka: Szent György-hegy, 1984. 07. 04. TS.), de azóta Rozner I. megtalálta a Káli-medencében is: Mindszentkál: Öreghegy, 1999. 07. 17., 2001. 06. 23. (ROZNER 2004).

Catoplatus horvathi (PUTON, 1879) (= *flavipes* (HORVÁTH)) – Európa középső és déli részén elszórta fordul elő, hazánkban meglehetősen ritka, eddig csupán négy helyről volt ismert. A Bakonyból egész sok területről előkerült, adatai – a porvai (Magas-Bakony) előfordulását kivéve - többségében a száraz, meleg gyepekből származnak. – Gyenesdiás, 1912. Horváth G. (VÁSÁRHELYI 1974); Kádárta: Halastavak, 1996. 05. 08. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB; Porva: Kék-hegy, 1983. 05. 01. TS; Tihany, 1983. 04. 17. PA (7); Tihany, 1983. 05. 07. PA; Tihany: Csúcs-hegy, 1983. 04. 17. TS (5); Tihany: Sajkod, Apátitető, árvalányhajas, 2000. 06. 16. - 06. 30. Szél Gy. tcs.

Copium flavicorne (LINNAEUS, 1758) – Hazánkban viszonylag gyakori mediterrán faj. A Bakonyban is sokfelé megtalálható. – Balatoncsicsó: Bán-kő, 1999. 05. 29. KCs; Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; Balatonfüred: Tamás-hegy, lejtősztyepp, 2000. 05. 18. Kenyeres Z.; Fenyőfő, 1929. 07. 30. Z. Sebess (MTM); Fenyőfő, 1985. 06. 05. HB (3); Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA; Fenyőfő, Kurucz-erdő, 2002. 08. 27. HB; Hajmáskér: Törökcsapás, 1996. 05. 07. HB (2); Hárskút: Esztergáli-völgy, 1982. 07. 03. TS; Hegyesd: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. KÁ; Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 06. HB; Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 13. HB; Királyszentistván: Ugri-hegy, 1998. 06. 06. HB; Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1997. 06. 25. HB, tcs.; Litér: Bendolapatak környéke, 1996. 06. 06. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB; Márkó: Lőtér, 1997. 07. 14. HB - Horváth Á. (2); Márkó: Lőtér, 1997. 07. 14. KÁ. Bobor Á.; Monostorapáti, 1982. 06. 10. HB; Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. KÁ (2); Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB (5); Tihany: Apáti-tető, 2000. 06. 04. KCs; Veszprém: Csatár-hegy, 1997. 07. 14. Bobor Á. - KÁ; Vilonya: Külső-hegy, 1996. 07. 13. HB; Vilonya: Külső-hegy, 1997. 06. 06. HB; Vilonya: Külső-hegy, 1999. 07. 20. HB (3);

Copium teucrii (HOST, 1788) – Euro-mediterrán faj, hazánkban sokfelé megtalálható, ahol tápnövénye, a sarlós és a hegyi gamandor (*Teucrium chamaedris* és *T. montanum*) megtalálható. A Bakonyból a meleg, száraz mikroklímájú gyepterületekről több adata is van, Litér környékén szinte mindenütt él (áprilistól októberig fogták a talajcsapdák). – Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB; Gyulafirátót, 1991. 06. 15. TS (2); Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 06. HB (2); Királyszentistván: Ugri-hegy, lejtősztyepp, 1997. 09. 03. HB, tcs.; Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep, 1997. 10. 01. HB, tcs.; Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep, 1998. 08. 19. HB, tcs.; Királyszentistván: Ugri-hegy, sziklagyep, 1998. 09. 16. HB, tcs.; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB (6); Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB (4); Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1997. 09. 17. HB, tcs.; Litér: Mogyorós-hegy, lejtősztyepp, 1998. 07. 02. HB, tcs.; Litér: Nyerges-hegy, 2000. 05. 16. HB (3); Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB (2); Szentkirályszabadja: Rom-kúti dűlő, 1996. 07. 24. HB; Vilonya: Külső-hegy, 1996. 06. 06. KÁ; Vilonya: Külső-hegy, 1999. 07. 20. HB (2); Vilonya: Külső-hegy, sziklagyep, 1998. 08. 19. HB, tcs.

Physatocheila dumetorum (HERRICH-SCHÄFFER, 1838) – Egész Európában megtalál-

ható, Magyarországon is elszórtan sokfelé fogták, fákon él. A Bakonyból csak néhány lelőhelye ismert, mindegyik példány régi, az Állattárban található. – Balatonederics (?) Gyórfy (MTM); Kenese, 1909. Újhelyi (2) (MTM); Pápa (?) Wachsman (MTM).

Physatocheila confinis HORVÁTH, 1905 – Mediterrán faj, hazánkban ritka, csak néhány hazai lelőhelye ismert. – Balatonederics (?) Gyórfy (MTM); Fenyőfő: Ósfenyves, 1983. 04. 20. TS; Hárskút: Ráktanya, 2000. 04. 24. HB; Mindszentkál: Öreghegy, 2001. 04. 30. (ROZNER 2004); Pápa (?) Wachsman (MTM) (2); Tihany, 1983. 04. 17. PA (2); Tihany: Kiserdő, 1983. 04. 12. TS.

Physatocheila costata (FABRICIUS, 1794) – Közép-Európa déli területein található meg. Mivel fákon (*Alnus*- és *Betula*-fajokon) él, valószínűleg emiatt ritkábban található meg. A Bakonyból is csak két helyről került elő. – Balatonhenye, 1978. 04. 04. PA; Nyirád, 1979. 04. 16. PA.

Oncochila simplex (HERRICH-SCHÄFFER, 1830) – Euroszibériai faj, hazánkban viszonylag ritka, de több tájegységből is előkerült. – Bakonybél: Som-hegy, 1986. 08. 04. - 08. HB; Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, almás szegélye, 2000. 04. 20. KCs; Eplény: Malomréti-völgy, 1983. 04. 10. TS.; Mindszentkál: Öreghegy, 2000. 04. 23. (ROZNER 2004).

Oncochila scapularis (FIEBER, 1844) – Dél-európai faj, Magyarországon sokfelé megtalálható, gyakori. A Bakonyban elsősorban a délebbre eső területeken gyakori. – Bakonybél, 1986. 08. 09. HB; Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 06. HB (2); Balatonfüred: Sárkány-völgy környéke, 2000. 05. 15. HB; Balatonfüred: Tamás-hegy, 2000. 05. 24. KCs; Csabrendek: Rendeki-hegy, 1986. 07. 14. HB; Csabrendek: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB (9); Csabrendek: Tüsképuszta, 1987. 07. 08. HB; Csabrendek: Tüsképuszta, 1987. 07. 10. HB; Eplény: Tobán-hegy, 1982. 05. 05. HB; Fenyőfő, 1983. 07. 07. HB (8); Fenyőfő, 1984. 07. 24. HB; Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA (3); Fenyőfő: erdeifenyves, borókás, 1983. 05. 01. TS; Fenyőfő: Ósfenyves, 1981. 08. 29. HB; Fenyőfő: Ósfenyves, 1983. 04. 20. TS; Hegyesd: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. HB; Hidegkút és Balatonszőlős között, 1996. 08. 07. HB; Keszthely, (?) Horváth G. (MTM); Királyszentistván: Hosszú-mező, 2000. 08. 03. HB; Köveskál: Fekete-hegy, 1981. 07. 02. HB; Litér: Bendola-patak környéke, 1996. 06. 06. HB; Litér: Nyerges-hegy, 2000. 05. 16. HB (2); Mindszentkál: Öreghegy, 1994. 06. 03. - 06. (ROZNER 2004); Mindszentkál: Pap-hegy, 2000. 04. 23. (ROZNER 2004); Nagytárkánypuszta és Tüsképuszta között, 1988. 07. 08. HB; Pécsely: Nagy-rét, lejtősztyepp, 1998. 05. 13. KCs; Sólly: Rácz-úti dűlő, 1996. 07. 17. HB; Szentbékáll: Kőtenger, 1981. 07. 05. HB (2); Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ; Szigliget, (?) Horváth G. (MTM); Tihany, 1928. 07. 09. Horváth G. (3) (MTM); Tihany, 1930. 06. 23. Horváth G. (MTM); Tihany, 1983. 04. 17. PA (2); Tihany: Apáti-tető, 2000. 06. 04. KCs; Tihany: Óvár, 1983. 06. 30. HB (3); Ugod: Somberek, Forrasztókó, 1967. 06. 29. PJ; Veszprémfajsz: Kálvária környéke, 1996. 08. 27. HB; Zalasántó: Hidegkút, 1982. 07. 29. TS (2).

Dictyla nassata (PUTON, 1874) – Ponto-mediterrán faj, ritka, alig néhány hazai lelőhelyel. A Bakonyból csaknem 70 év elteltével került újra elő. – Tihany, 1930. 06. 23. Horváth G. (5) (MTM); Vilonya: Külső-hegy, 1996. 06. 18. HB.; Zirc, 1914. 06. 30. Horváth G. (VÁSÁRHELYI 1974).

Dictyla humuli (FABRICIUS, 1794) – Egész Európában elterjedt, Magyarországon és a Bakony területén is gyakori, főleg a nedves területeken. – Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, almás, 2000. 06. 29. KCs; Balatonalmádi: Balaton-part, 1973. 07. 18. TS (2); Balatonalmádi: Káptalanfüred, 2001. 07. 08. HB; Balatonfüred: Balaton-part, 1978. 05. 01. TS;

Balatonfüred: nádas szegélye, 1973. 07. 05. Tóth L. (2); Balatonfüred: Nyilas-rétek, 1985. 05. 27. HB; Csobánc, 1981. 07. 03. HB (10); Nagytárkánypuszta, 1986. 07. 16. HB; Nagvázsony: Kab-hegy, Rekesztő-rét, 2002. 06. 24. HB; Pápa (?) Wachsmann (MTM); Pézsesgyőr: Szömörke-völgy, 1983. 04. 16. TS; Pula: Eger-völgy, 1983. 04. 22. TS; Sümeprága, 1983. 07. 22. HB; Szentantalfa: Cserkúti-patak, 1999. 07. 06. KCs (2); Szigliget: zagytér, 1998. 08. 06. KÁ; Szigliget: zagytér, 1998. 08. 06. HB (5); Tihany: Külső-tó, 2001. 04. 25. KCs; Ugod: Öreg-séd partja, 1972. 06. 27. Bali József; Vászoly: Séd-forrás a Nagvár-tető felett, 1998. 06. 26. KCs (3); Veszprém, 1983. 06. 27. HB; Zirc, (?) Pável (MTM); Zirc: Akli, 1983. 04. 21. TS (5).

Dictyla rotundata (HERRICH-SCHÄFFER, 1835) (= *Octacysta echii*) – Mediterrán faj, hazánkban mindenütt gyakori. – Balatonszőlős, 1996. 08. 07. HB; Csabrendek: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB (4); Hidegkút és Balatonszőlős között, 1996. 08. 07. HB; Királyszentistván: Hosszúmező, 1996. 06. 13. HB; Királyszentistván: Ugri-hegy, 1996. 06. 18. HB (2); Litér: Bendola-patak, ártér, 1996. 05. 28. KCs; Nagyesztergár: Veim-puszta, égeres, 2005. 05. 16. KCs; Nagyesztergár: Veim-puszta, 2005. 07. 08. KCs; Olaszfalu: Nyilas, 2005. 06. 24. HB; Sóly (HORVÁTH 1900); Tihany, 1983. 04. 17. PA (2); Tihany: Apáti-tető, 2000. 06. 04. KCs (2); Tihany: Külső-tó, 1984. 08. 16. HB (2); Vilonya (HORVÁTH 1900); Zirc: Fekete-ér, 2005. 05. 11. HB (6).

Dictyla echii (SCHRANK, 1781) – Euroszibériai faj, Magyarországon mindenütt gyakori. – Bakonygyirót: Sertéstói-dűlő, almás szegélye, 2000. 04. 20. KCs, tcs. (2); Csabrendek: Rendeki-hegy, 1988. 07. 01. HB (2); Csobánc, 1981. 07. 03. HB (3); Fenyőfő, 1983. 04. 30. PA (2); Fenyőfő, 1983. 07. 07. HB (6); Fenyőfő, 1985. 06. 05. HB (4); Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 05. 01. TS; Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA (5); Fenyőfő: Ósfenyves, 1978. 07. 23. TS; Fenyőfő: Ósfenyves, 1983. 04. 20. TS; Fenyőfő: Ósfenyves, 1984. 06. 03. TS (2); Gyenesdiás, 1909. Horváth G. (3) (MTM); Gyepükaján, 1988. 05. 12. HB; Hajmáskér: Török-csapás, 1996. 05. 07. HB (3); Hárskút: Esztergáli-völgy, 1982. 07. 03. TS; Hegyesd: Szentpéteri-dűlő, 1998. 06. 03. KÁ; Hidegkút, 1996. 08. 07. HB (4); Káptalantóti: Tóti-hegy (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Keszthely, (?) Horváth G. (2) (MTM); Litér: Bendola-patak környéke, 1996. 06. 06. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB (2); Márkó: Lóter, 1997. 07. 14. HB - Horváth Á.; Mindszentkál: Kopasz-hegy, 2001. 05. 20. (ROZNER 2004); Nyirád: Két út közti erdő, 1998. 06. 03. HB; Padragkút: Sárscsikút környéke, 1963. 05. 14. - 17. PJ; Porva: Kék-hegy, 1982. 06. 17. HB; Porva: Kék-hegy, 1985. 05. 01. TS (4); Pula: Náci-hegy, 1964. 07. 22. PJ; Raposka: Szent György-hegy, 1984. 07. 04. TS; Somló-hegy (RÉDEI & HUFNAGEL 2003a); Szentimrefalva: nyíres, 1998. 05. 21. HB (6); Szentkirályszabadja: Vörös-gödör, 1996. 07. 24. KÁ (2); Szigliget, (?) Horváth G. (2) (MTM); Tihany: Külső-tó, 1984. 07. 16. HB; Úrkút: Kab-hegy, 1982. 06. 23. HB (3); Várpalota, 1998. 05. 07. HB (2); Várpalota: Nagy-mező, Aszó-völgy, 1996. 05. 08. HB; Veszprém: Kálvária, 1973. 06. 18. PJ (MTM); Vinye, 1986. 06. 11. HB; Zalaszántó: Tátika, 1968. 06. 06. PJ; Zirc, (?) Pável (MTM).

Agramma atricapillum (SPINOLA, 1837) – Ponto-mediterrán faj, mocsarak, nedves területek lakója. Az országban elszórtan több helyről előkerült. Első bakonyi előfordulása: Tihany: Külső-tó szegélye, 2001. 07. 05. KCs.

Agramma laetum (FALLÉN, 1807) – Euroszibériai faunaelem, száraz és nedves helyeken egyaránt előfordul. Bakonyi adatai inkább a vizek környékéről származnak. – Badacsony, 1893. 09. 16. (?) (MTM); Balatonederics (?) Győrffy (MTM) (2); Balatongyörök, 1912. Horváth G. (MTM) (2); Gyenesdiás, 1912. Horváth G. (MTM) (2); Kenese (?) Bíró

(MTM); Kenese (?) Horváth G. (MTM); Kenese, 1909. Újhelyi (MTM); Keszthely, 1904. 07. Uhl (MTM); Keszthely, 1911 Horváth G. (MTM) (5); Királyszentistván, 1999. 04. 29. HB; Monostorapáti: Halastó, 1981. 09. 24. HB (2); Öcs: Nagy-tó, 1999. 07. 21. HB (6); Tihany, 1928. 07. 21. Horváth G. (MTM); Tihany, 1929. 07. 27. Z. Sebess (MTM).

Agramma confusum PUTON, 1879 – Közép- és Dél-Európában elterjedt faj, hazánkban sokfelé megtalálható. A Bakonyból első példánya csak 2002-ben került elő. – Pula; Kis Sás-tó, 2002. 07. 03. HB.

Agramma minutum HORVÁTH, 1874 – Közép- és dél-európai faj, hazánkban valószínűleg sokfelé él. Bakonyi adatai száraz gyepekből származnak, a Balaton-felvidék gyepterületein helyenként meglehetősen gyakori. – Balatonfüred: Nagy-mező, 1996. 08. 07. HB (6); Balatonfüred: Sárkány-völgy, 2000. 05. 15. HB (3); Fenyőfő: erdeifenyves, 1983. 05. 10. PA (8); Gyenesdiás, 1912. Horváth G. (MTM); Hidegkút és Balatonszőlős között, 1996. 08. 07. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 06. 03. HB; Litér: Mogyorós-hegy, 1996. 07. 17. HB; Litér: Nyerges-hegy, 2000. 05. 16. HB (3).

Összefoglalás

A dolgozat a Bakony hegység területén máig megtalált csipkésposloska-fajokat (*Heteroptera: Tingidae*) ismerteti a lelőhelyadatokkal együtt. Magyarországon eddig 66 faj jelenlétét sikerült kimutatni, közülük a Bakonyban 47 faj került elő, ez a hazai faunának több mint 70%-a. Ez az eredmény részben a több évtizedes gyűjtésnek és a Bakonyban található változatos élőhelyeknek köszönhető. Faunisztikai érdekesség az *Acalypta platycheila* (FIEBER, 1844), a *Tingis grisea* GERMAR, 1835, a *Catoplatus horvathi* (PUTON, 1879), a *Physatocheila confinis* HORVÁTH, 1905, a *Dictyla nassata* (PUTON, 1874) és a *Hyalochiton syrmensis* (HORVÁTH, 1897). A kutatás folytatása, új gyűjtési módszerek alkalmazása és a klímaváltozás eredményeként a továbbiakban még néhány csipkésposloskafaj előkerülésére számíthatunk hazánkból és a Bakonyból is.

Irodalom

- HARMAT B. (1986a): A Bakony hegység karimáspoloska faunájának alapvetése (Heteroptera, Coreidae). – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 5: 7-12.
- HARMAT B. (1986b): Ritkábban előforduló poloskafajok a Bakonyból (Heteroptera). – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 5: 13-16.
- HARMAT B. (1989): A Bakony hegység Alydidae, Rhopalidae és Stenocephalidae faunájának alapvetése (Heteroptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 8: 11-18.
- HARMAT B. (1993): A Bakony-hegység Nabidae, Reduviidae és Pyrrhocoridae faunájának alapvetése (Heteroptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 12: 23-38.
- HARMAT B. (2001): Adatok Litér környékének poloskafaunájához (Heteroptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* 17 (1998): 97-110.
- HORVÁTH G. (1900): Ordo Hemiptera – A Magyar Birodalom Állatvilága (Fauna Regni Hungariae) – A K. M. Természettudományi Társulat Budapest. 64 pp.
- HORVÁTH G. (1905): Tingitidae novae vel minus cognitae e regione palaeartica. – *Annales Musei Nationalis Hungarici* 3: 556-572.
- HORVÁTH G. (1906): A palearktikus faunaterület Tingitidái. – *Mathematikai és Természettudományi Értesítő, Budapest XXIV/4*: 495-502.

- KONDOROSY E. (1999): Checklist of the Hungarian bug fauna (Heteroptera) – *Folia Entomologica Hungarica* **60**: 125-552.
- KONDOROSY E. (2005): New true bug species in the Hungarian fauna (Heteroptera) - *Folia Entomologica Hungarica* **66**: 17-22.
- PAPP J. (1968): A Bakony hegység állatföldrajzi viszonyai – A Veszprém megyei Múzeumok Közleményei **7**: 251-314.
- PÉRICART, J. (1983): Hémiptéres Tingidae euro-méditerranéens – *Faune de France* **69**: 618 pp.
- RÉDEI D. & HUFNAGEL L. (2003 a): Adatok a Dunántúli-középhegység talajlakó poloskafaunájának ismeretéhez (Heteroptera). (Adatok Magyarország talajlakó poloskáinak ismeretéhez I.) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **20**: 63-75.
- RÉDEI D. & HUFNAGEL L. (2003 b): The species composition of true bug assemblages extracted with Berlese funnels (Data to the knowledge on the ground-living Heteroptera of Hungary, N° 1. – *Applied Ecology and Environmental Research* **1(1-2)**: 93-113.
- RÉDEI D. - HARMAT B. - HUFNAGEL L. (2004): Ecology of the Acalypta species occurring in Hungary (Insecta: Heteroptera: Tingidae). Data to the knowledge on the ground-living Heteroptera of Hungary, N° 3. – *Applied Ecology and Environmental Research* **2(2)**: 73-91.
- ROZNER I. (2004): Adatok a mindszentkáljai Öreghegy poloska faunájához. (Insecta: Heteroptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **21**: 83-95.
- VÁSÁRHELYI T. (1974): Új és kevésbé ismert csipkéspoloskák a magyar faunában (Heteroptera: Tingidae). – *Folia Entomologica Hungarica* **27. 2**: 231-234.
- VÁSÁRHELYI T. (1978): Poloskák V. – Heteroptera V. – In: Magyarország Állatvilága (Fauna Hungariae) – Akadémiai Kiadó, Budapest, **XVII. 5.** 76 pp.

A szerző címe (Author's address):

H. dr. HARMAT Beáta
Bakonyi Természettudományi Múzeum
H-8420 Zirc
Rákóczi tér 1.
harmatbea@freemail.hu